

Det, der bestaar.

Bor Guds Ord bestaa evindelig.
(Eph. 40. 8.)

Værdige til at vanares.

Saa gifte de da glade bort fra Raadets Afsyn, fordi de var blevne agtede værdige til at vanares for hans Navn Skuld. (Ap. 9. 5, 41.)

Væs Kap. 5, 34—42.

Sæaledes endte Apostlenes anden Anhjoldelse, at der for højt Gud blev piffet og sæaledes mishandlet og derved vanares for Jesu Navns Skuld.

Vi nævnte sidsi, at een af Raads-herrerne ikke var enig med Rejsen i Raadslagningen om at slaa Apostlene ihjel; denne ene var Gamaliel.

Hvem var saa han? Den siges, at han var "en Lovlæerer, højt agtet af hele Folket," og Paulus siger, at han var "oplært ved Gamaliels Sko" efter vor Fædre-los' Strenghed." (Kap. 22, 3.)

Man har gættet paa, om han ikke allerede dengang hemmelig var en Tilhænger af Kristus ligesom Nikodemus, ja man har endog saa sagt, at han siden sammen med denne og sin egen Son blev døbt af Peter og Johannes. Andre har bevidttert Erhøjningen i denne hans Optreden i Raadet, som her fortæller om.

Det er umøgigt at befatte sig med Spekulationer angaaende fligt; thi intet af det kan bevises; vi holder os til, hvad der foreligger som fakt.

Gamaliel hensætter jo ikke at lade Apostlen gaa udendor, saa Raadets Medlemmer sig imellem kan forhindre om dem for luftefri Dø.

Saa siger han til sine Kolleger: "Israelske Mand! jer er vel for vel, hvad I gøre med disse Mennesker." Efter at have givet et Par Eksempler til Beslut, slutter han:

"Og nu siger jeg eder: Hold er fra disse Mennesker, og lader dem fare; thi derom dette Raad eller dette Dæk er af Mennesker, bliver det til intet; men er det af Gud, kunne I ikke gøre dem til intet. Lader eder dog ikke finde dem, der er endog vilse strid mod Gud!"

Der er ingen Grund til at opfatte dette Raad underledes, end som Ordene lyder; det er Udturf for en dygtig og streg Israelske Lovlæerer, der er jo da ikke ubesluttet; men der er ingen Sandfældighed for, at han var det, da Paulus omtalte ham, som ovenfor antydet.

De to Mænd, Gamaliel omtaler, Theudas og Judas Galilæeren, har ikke større Betydning for vor Befragting.

Theudas er uslendt; den jødiske Historiefortæller Josephus omtaler rigtignok en Oprører af dette Navn; men han opstod senere. Mænd som Dr. S. Nærdam og Prof. F. W. Bugge siger, at denne Theudas er uudtalt. For Rejsen siger Josephus, at der var i Dafindis af Mor-dener i Judea paa den Tid, saa det er ikke mærkeligt, om den her fortalte Opstand ikke harstilt er omtalt ellers.

Judas Galilæeren opstod under Statstestrioningen, da Herodius var Vandshædning i Judea, Nav 7. Et. Et.

Den eneste Grund, hvorfor Gamaliel omtaler disse to Mænd, er for at minde om, at de var Mænd af Indlydelse, og høve for sig sit de Tilhængere for en Tid, men de omkom begge, og deres Tilhængere spiltes og spredtes, saa disse Oprørers Optreden ingen alvorlig Folger sit.

Borholder det sig nu ligesaa med Apostlenes Verk, at dette blot er af Mennesker, saa lønner det sig ikke at gøre saa stort Væsen af det; det falder da sammen af sig selv.

Men er det af Gud — Gamaliel fortæller denne Mulighed —, saa kan I ikke gøre det til intet. Altsaa — i jødske Tald er det overflodigt at gøre stort ud af det, og i jødske Tald nytter det intet.

Og endelig: "Lader eder dog ikke findes som de, der endog vilse strid mod Gud!"

Det er ved at lagge Mærke til, at Gamaliel helt igennem i sit Raad siger "Og" og "eder", saa han afsluttet sig uden for dem, der vil gøre Apostlene Fortræd eller strid mod Gud.

Og i Fortidens dermed stal vi gøre dommerom paa, at han ikke frem siger: "Hold er dog fra disse Mennesker og lader dem fare" (V. han udogde Evangeliet, og den

38). Disse Ord kan ikke rydes anderledes, end at Gamaliel vil, at Apostlene skal gives frie Hænder.

Vi læser saa videre: "Og de ad-lode ham". Det gjorde de for saa vidt, at de lod Tanken om at slaa Apostlene ihjel fare; men de lod dem ikke og forbød dem nok en Gang at tale i Jesu Navn, for de lod dem los.

Men hvad der absolut har jo ikke Betydning i dette Afsnit, det er at se, hvilken Indlydelse Gamaliels Tale havde paa Raadet og særlig, hvilken Indlydelse den Afrækkede, Apostlene led, havde paa dem og paa Evangeliet videre Fortyndelse.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Tale havde paa Raadet og særlig, hvilken Indlydelse den Afrækkede, Apostlene led, havde paa dem og paa Evangeliet videre Fortyndelse.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte. Men derom din Samvittighed sigter dig, at du er ikke styrdig.

Hvilket Indtryk, Gamaliels Tale end havde gjort paa Raadsmedlemmerne, saa se vi klart, at deres Hjerte forhold til Apostlene var svært forskelligt til at bestyrke Hus's sagte